BERLINGSKE
2. SEKTION TORSDAG 19. SEPTEMBER 2019

På baggrund af detaljerede oplysninger om bestikkelse fra en fratrådt medarbejder burde Carlsberg været gået til myndighederne med indiske bestikkelsesanklager, mener whistleblower-organisationen Veron. Vi tog sagen alvorligt, lyder det fra Carlsberg

Kritik af Carlsbergs håndtering af bestikkelsessag i Indien

Af Henrik Jensen hejs@berlingske.dk, **Michael Lund** mlun@berlingske.dk,
Jakob Chor jakc@berlingske.dk **og Lars Nørgaard Pedersen** larp@berlingske.dk

Det blev begyndelsen på et konfliktfyldt forløb, da en fratrådt ledende medarbejder på et Carlsberg-bryggeri i Indien kontaktede bryggerikoncernens danske topledelse i 2017.

Medarbejderen havde mistet sit job og var særdeles utilfreds med afskedigelsens omstændigheder. Og han advarede også ledelsen i København om alvorlige interne forhold.

For samtidig oplyste han i detaljer Carlsberg-ledelsen om, at nøglefigurer i bryggeriets indiske datterselskab var dybt involveret i systematisk bestikkelse af lokale embedsmænd. Efterfølgende iværksatte Carlsberg en undersøgelse af anklagerne.

I dag fastholder bryggeriet, at man har agereret helt efter bogen.

Men ifølge Anders Koustrup Kærgaard, næstformand i whistleblower-organisationen Veron, bør man snarere kritisere Carlsbergs håndtering af den fratrådte medarbejders advarsler.

»Det er alvorlige beskyldninger, som whistlebloweren rejser i henvendelserne. Så alvorlige og detaljerede, at Carlsberg burde have anmeldt det til myndighederne – også selvom vedkommende krævede økonomisk kompensation for at udlevere beviserne,« siger Anders Koustrup Kærgaard.

Han tager det forbehold, at der sagtens kan ligge andet materiale i sagskomplekset, som ændrer det samlede billede af sagen.

I weekenden kom det frem, at nøglepersoner i Carlsberg Indien ifølge et omfattende materiale gennem halvandet år i 2015 og 2016 systematisk betalte indiske embedsmænd kontantbeløb under bordet for at få en række tilladelser. Og onsdag kunne Berlingske beskrive, at flere topfolk i Carlsberg, herunder topchef Cees 't Hart, allerede i 2017 og igen i 2018 blev advaret om bestikkelsesanklagerne mod et indisk bryggeri.

Omfattende skriftligt materiale viser, at nøglefigurer i Carlsbergs indiske datterselskab gennem halvandet år betalte lokale embedsmænd under bordet. Betalingerne skulle blandt andet sikre de nødvendige tilladelser til et af koncernens indiske bryggerier. Foto: Ali Monis Naqvi

»Klassisk whistleblower-sag«

Sagens dokumenter viser, at den fratrådte medarbejder var særdeles tydelig om, hvad der foregik på det indiske Carlsberg-bryggeri. Han præsenterede blandt andet ledelsen for proceduren bag betalingerne under bordet, hvem der spillede hvilke roller, og præcist hvilke beløb der blev givet fra bryggeriet til embedsmænd – måned for måned.

Det fremgår også, at den fratrådte medarbejder havde et klart ønske om genansættelse eller kompensation, hvis han skulle udlevere al sin omfattende dokumentation til selskabet.

Ellers kunne han finde på at gå til blandt andre danske myndigheder med sagen, skrev han.

Ifølge Anders Koustrup Kærgaard er den slags krav ikke unormale i whistleblower-sager.

»Det er på flere måder en klassisk whistleblower-sag, hvor en tidligere medarbejder først forsøger at råbe op internt og senere truer med at gå til pressen. Men omvendt er der ingen tvivl om, at det svækker hans troværdighed, når han rejser et økonomisk krav. Men uagtet hans motiver, så må det jo handle om, hvorvidt der er foregået bestikkelse.«

Carlsberg siger, at vedkommende har afpresset dem for to millioner dollar for at udlevere selve dokumentationen for bestikkelse til dem, og de iværksatte selv en intern undersøgelse. Kunne Carlsberg have handlet anderledes?

»Carlsberg skulle fra begyndelsen være gået til myndighederne, hvis der er mistanke om direkte ulovligheder. Det er der jo i høj grad her. På den måde kunne sagen være blevet undersøgt til bunds. Og hvis Carlsberg mener, at der snarere er tale om en afpresningssag, burde de også være gået til politiet med den del af sagen,« siger Anders Koustrup Kærgaard.

Hvad mener du om, at Carlsberg i offentlighedens gør det til en afpresningssag?

»Hvis der ikke er ordentlig dokumentation for den fratrådte medarbejders anklager, så er der en mulighed for, at de har ret i den betragtning. Men hvis der er dokumentation, så er det en klassisk måde at få whistleblowere til at tie ved at kriminalisere og presse dem offentligt,« siger Anders Koustrup Kærgaard på baggrund af det materiale, han har gennemgået.

Konflikt blussede op

Den fratrådte medarbejder overleverede i begyndelsen af 2018 en mindre del af dokumentationen for den påståede bestikkelse til Carlsberg. Det skete som led i den advokatundersøgelse, som blandt andet et indisk advokatselskab var hyret til at forestå.

Selv har Carlsberg oplyst, at Berlingske efterfølgende er kommet i besiddelse af »væsentligt mere materiale«, end koncernen har haft adgang til. Og derfor har Carlsberg nedsat en omfattende revisionsundersøgelse, lyder det.

I september 2018 konkluderede advokatundersøgelsen, at medarbejderens fratrædelse var foregået efter bogen, og at den påståede bestikkelse ikke kunne bevises.

Umiddelbart efter undersøgelsens afslutning blussede konflikten op mellem parterne.

Den forhenværende medarbejder skrev til Carlsberg, at han så sig nødsaget til at tage sagen videre til retssystemet. Efterfølgende varslede en chef i Carlsberg, at det kunne få retlige konsekvenser for den fratrådte medarbejder.

Berlingske har sendt en række spørgsmål til Carlsberg, som har sendt ét samlet svar. Svaret er fuldstændig identisk med Carlsbergs svar til artiklen onsdag.

»Som vi hele tiden har sagt, blev vi i 2017 af en utilfreds tidligere medarbejder fra Hyderabad konfronteret med anklager om uretmæssig fyring og beskyldninger om bestikkelse tilbage i 2015-16. Den samme medarbejder nægtede imidlertid at udlevere det påståede materiale med mindre vi betalte ham 2 millioner US dollars, og selvom vi naturligvis ikke ville lade os afpresse, har vi som sagt taget sagen meget alvorligt fra starten, og vi iværksatte derfor også med det samme en omfattende undersøgelse – på trods af afpresningen og de manglende beviser. Som vi har sagt, har vi efterfølgende gennemført ekstraordinære og styrkede revisioner omkring bryggeriet i Hyderabad, og hvis Berlingske vil udlevere yderligere materiale, vil vi som sagt handle på det.«

BESTIKKELSE

Carlsberg og de lyssky betalinger

Omfattende materiale viser, at nøglefigurer i Carlsbergs indiske datterselskab gennem halvandet år har været involveret i systematiske betalinger under bordet til indiske embedsmænd. Det beskrev Berlingske søndag.

Carlsberg har tidligere iværksat en advokatundersøgelse af en mindre del af det fremlagte materiale. Undersøgelsen kunne ikke bevise bestikkelse.

Berlingske har fremlagt materiale, som omtaler mere end 200 konkrete betalinger fra et indisk Carlsberg-bryggeri til lokale embedsmænd. De nye oplysninger i sagen har fået Carlsberg til at åbne en omfattende revisionsundersøgelse.

Topfolk i Carlsberg, heriblandt topchef Cees 't Hart, blev i 2017 og 2018 advaret om bestikkelse i det indiske datterselskab.